

Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan

2009/2010

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling
3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering
4. Delaktighet, medverkan och förankring
5. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010
6. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010
7. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010
8. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2009/2010
9. Bilaga 1: Sammanställning av enkät för elever i åk 5-9 vad gäller individen och värdegrunden

1. Inledning

På Segrande Liv Grundskola accepterar vi inte någon form av diskriminering eller annan form av kränkande behandling än diskriminering. Vårt mål är att alla elever och all personal ska trivas, känna sig trygga och respekterade. Segrande Liv Grundskolas elever och personal ska känna till sina rättigheter och skyldigheter när det gäller likabehandling, diskriminering och annan kränkande behandling än diskriminering. På skolan bedriver vi ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling.

Syftet med Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan är att tydliggöra skolans mål för elevernas trivsel och umgänge mellan alla som finns på skolan. I likabehandlingsplanen finns rutiner för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Alla på skolan ska behandlas lika oberoende av kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.

2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering:

1. *direkt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan, om denna negativa behandling beror på den andre personens kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
2. *indirekt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan genom ett beslut som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
3. *trakasserier* betyder att en person har ett sätt som kränker någon annans värdighet och som har anknytning till kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
4. *sexuella trakasserier* betyder att en person har ett uppträdande på ett sexuellt sätt som kränker någon annans värdighet.
5. *instruktioner att diskriminera* betyder att en person ger order eller instruktioner om att diskriminera någon annan på ett sätt som beskrivs i punkterna 1 - 4.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan nämnda punkter ändå kränker ett barns eller en elevs värdighet. Bedömningen utgår alltid från elevens personliga upplevelser.

3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Alla som arbetar på Segrande Liv Grundskola har ansvar för att det råder ett tryggt klimat på skolan. I det dagliga pedagogiska arbetet ägnas tid åt att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Detta sker på olika sätt, till exempel genom klassråd, elevråd, morgonsamlingar, drama, inbjudna gäster, värderingsövningar och samtal kring värdegrundsfrågor.

Övriga åtgärder:

- Information om skolans likabehandlingsplan ges till samtliga elever och föräldrar varje läsår.
- En psykosocial enkät genomförs varje skolår för att mäta elevernas trygghet på skolan och för att kunna genomföra förbättringar.
- Skolans personal fortbildas i värdegrundsfrågor och arbete mot diskriminering.
- Personalen är ansvariga som rastvärdar för att skapa trygghet på rasterna.
- Vid sammansättningen vid grupparbeten och dylikt är målet att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Skolans elevrådsteam arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan genom bland annat värderingsövningar och gemensamma aktiviteter.
- I skolans främjande arbete utifrån elevernas helhetsperspektiv anordnas varje termin en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil.
- För att främja likabehandling genomför skolan en gång per termin en temadag om Värdegrunden.
- Varje termin anordnar skolan en temadag om Likabehandling där planen och arbetet går igenom och diskuteras med eleverna. Dessa temadagar har riktat innehåll och målet att informera och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Varje läsår får de äldre eleverna en temadag om Sex och Samlevnad.
- Skolan har också en policy av att bjuda in gäster till skolan som kan dela viktiga erfarenheter och tankar till eleverna. Exempel på gäster från läsåret 08/09 är t.ex. en samisk kvinna, en funktionshindrad person och en muslim från Bosnien.

- Varje skoldag startas upp med en gemensam morgonsamling med samtliga elever och lärare.

På den schemalagda skoltiden arbetar personalen även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. Detta sker regelbundet under schemalagda lektioner genom filmvisning, värderingsövningar och diskussioner. Eleverna får diskutera olika scenarier av diskriminering och kränkande behandling och komma med förslag på hur man skulle kunna lösa situationen bättre. Det diskuteras också om vad som är rätt och fel och hur man skulle känna sig om man var utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Varje lärare har i åtanke under ordinarie lektioners gång att arbeta mot diskriminering och annan kränkande behandling än diskriminering genom att föregå som gott exempel på hur vi ska behandla varandra samt uppmärksamma om ett dåligt beteende skulle förekomma.

Att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling

De tydliga rutiner som finns på Segrande Liv Grundskola för att tidigt upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling är klassråd, utvecklingssamtal, hälsosamtal med skolsköterskan och trivselenkät. På Segrande Liv Grundskola finns även ett schema för rastvärdar som täcker alla raster och innebär att det finns vuxenuppsikt över utrymmen och platser där eleverna vistas.

All personal blir informerad om sitt individuella ansvar gällande uppmärksamhet kring diskriminering och kränkande behandling. Vid upptäckt, eller misstanke om diskriminering och annan kränkande behandling, finns följande rutiner:

- Klassföreståndaren eller annan personal kontaktar rektorn.
- Rektorn kontaktar elevvårdsteamet.
- Skolans personal arbetar med tät kontakt med vårdnadshavarna.
- Elevernas situation diskuteras under arbetslagskonferenser.
- Elevvårdsteamet diskuterar elever regelbundet.
- Vid händelser som kräver andra åtgärder skrivs en tillbudsrapport.

På den schemalagda skoltiden arbetar personal även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. Personalen på Segrande Liv Grundskola arbetar kontinuerligt med att uppmärksamma all form av diskriminering och kränkande behandling.

Att utreda diskriminering och annan kränkande behandling

Om diskriminering och annan kränkande behandling upptäcks finns följande rutiner när det gäller information till vårdnadshavarna:

- Rektor har telefonkontakt med vårdnadshavarna.
- Rektor har e-mejlkontakt med vårdnadshavarna.
- Rektor och eventuellt en kollega har utvecklingssamtal med vårdnadshavarna.
- Rektorn och medlemmar ur elevvårdsteamet kallar till elevvårdskonferenser med vårdnadshavarna vid behov.

Händelsen skrivs ned i en tillbudsrapport som detaljerat beskriver händelseförloppet, vilka som var delaktiga och vem som blivit utsatt. Rektorn ansvarar för utredningen av tillbudsrapporten och gör också vid varje enskilt fall en bedömning om hur allvarlig kränkningen är, vilken sorts diskriminering det rör sig om och om anmälan till andra myndigheter ska göras.

Att åtgärda och följa upp diskriminering och annan kränkande behandling

Vid akuta situationer som rör diskriminering och annan kränkande behandling reagerar skolans personal. Vid dessa akuta situationer agerar skolans personal efter följande rutiner:

- Den som uppmärksammar situationen samtalar med de inblandade på plats.
- Information kring händelsen vidarebefordras till rektor eller klassföreståndare som pratar om händelsen med sina elever.
- Hemmet kontaktas kontinuerligt.
- Annan myndighet kontaktas om situationen kräver det.
- Den som är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling erbjuds samtal med skolsköterskan.

Om en elev har utsatts för diskriminering eller kränkning av en i personalen på skolan bör eleven berätta detta för någon vuxen på skolan som den har förtroende för som i sin tur kontaktar rektorn. Om en annan i personalen på skolan har uppmärksammat detta kontaktas rektorn omedelbart som för samtal med den berörda i personalen. Eleven som blivit utsatt får samma stöd som vid annat fall av diskriminering och kränkande behandling.

För att åstadkomma långsiktiga lösningar följer skolan följande rutiner:

- Regelbunden kontakt med hemmet.
- Elevvårdsteamet kopplas in vid behov.

- Personalen bryter ordinarie undervisning under en period för att med andra metoder och riktat innehåll åstadkomma en bestående förändring.
- Uppföljningsmöten och utvärdering med inblandade.

För att förändra strukturer och förhållanden elever emellan följer skolan någon eller samtliga av följande rutiner:

- Tillfällig eller permanent förändring av elever i olika grupsammansättningar.
- Tillfälligt eller permanent platsbyte i klassrum.

All personal arbetar regelbundet med att åtgärda uppkomna situationer. Rutinerna och åtgärderna ovan gäller för all form av diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarsfördelningen

Skolans personal har följande ansvarsområden:

- Rektorn är ansvarig för utredandet av tillbudsrapporter och vid de fall där någon i personalen har utsatt elever på skolan för någon form av kränkning, skriver anmälning till myndigheter (främst polisen), kallar till elevvårdskonferens samt ansvarar för att göra likabehandlingsplanen känd och förankra den hos personalen.
- Skolsköterskan har hälsosamtal och hälsokontroller med elever.
- Klassföreståndaren arbetar förebyggande med att motverka diskriminering och kränkande behandling, kontaktar hemmet, ser till att rektor blir informerad samt ansvarar för att uppföljning sker.
- Elevvårdsteamet för regelbundna diskussioner om elevernas psykosociala hälsa och beslutar om åtgärder. Vid dokumenterade mobbningsituationer sker samtal och uppföljningssamtal med den/de som har utsatt någon annan för kränkning.
- Rastvärden är synlig och tillgänglig och skriver tillbudsrapport vid behov.
- Elevrådsteamet arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan.

All personal på skolan har ansvar för att följa likabehandlingsplanen och att anmäla då någon bryter mot denna.

4. Delaktighet, medverkan och förankring

All personal ska läsa igenom och ge synpunkter på likabehandlingsplanen. Detta ska också göras av elevrådet, som består av elevrepresentanter från samtliga klasser. Likabehandlingsgruppen består av rektorn, skolsköterskan samt en lärare och är ansvarig för upprättandet av likabehandlingsplanen utifrån dessa synpunkter. En ny likabehandlingsplan upprättas vid varje läsårs start och läggs ut på skolans hemsida. Föräldrar kommer vid varje föräldramöte uppmanas att ta del av planen samt lämna in synpunkter och åsikter till likabehandlingsgruppen. Likabehandlingsgruppen gör även en enklare version av likabehandlingsplanen för att garantera att alla elever, oavsett läskunskapsnivå, ska förstå innehållet i likabehandlingsplanen och känna till sina rättigheter.

Vid varje läsårs slut görs en utvärdering av årets likabehandlingsplan för att komma fram till vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras eller förändras. Vid varje läsårs start upprättas en ny likabehandlingsplan som delas ut till all personal och rektorn går igenom innehållet. Vid behov görs ändringar i likabehandlingsplanen när som helst under pågående skolar.

5. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas vid läsårets slut och en ny upprättas årligen. Även elevrådsteamet gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Innan nuvarande läsår avslutas träffar rektorn skolutvecklingsgruppen och diskuterar behovet av utbildning för personalen på skolan i att upptäcka och stoppa diskriminering och annan kränkande behandling.

Kartläggning inför läsåret 2009/2010

- a) 2009-05-19 hade hela skolan en temadag om likabehandlingsplanen. Syftet var att tillsammans kartlägga det sociala klimatet på skolan. Ett långt rep, som skulle representera en termometer, lades ut på golvet. Eleverna fick ta ställning till en rad påståenden genom att ställa sig vid den ”varmare” eller ”kallare” delen av termometern. Av denna kartläggning framkom att vi som skola behövde arbeta vidare med relationen lärare/elever och relationen med yngre/äldre elever.

- b) 2009-09-22 hade vi ännu en temadag om likabehandling. Syftet med dagen var att skapa konkreta målsättningar för att vidareutveckla relationen lärare/elever och relationen med yngre/äldre elever. Eleverna fick i grupper diskutera följande: Vilka konkreta saker vill ni vi ska göra i skolan för att förbättra relationen mellan äldre och yngre elever? Vilka konkreta saker vill ni att vi ska göra i skolan för att förbättra relationerna mellan elever och lärare? Vilka konkreta saker vill ni att vi ska göra i skolan för att förbättra rasterna och luncherna? Hur kan vi konkret göra för att ni elever kan påverka undervisningen mera? Utifrån elevernas svar har nedanstående målsättningar formulerats.

6. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010

Främjande målsättningar för läsåret 2009/2010

- Bjuda in en person som jobbar inom internationellt biståndsarbete.
- Bjuda in en före detta högerextremist.
- Anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil varje termin.
- Anordna en temadag om Värdegrunden varje termin.
- Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen varje termin.

Förebyggande målsättningar

- Yngre och äldre elever ska sitta tillsammans och äta lunch.
- Lärarna äter lunch med eleverna.
- Fler matköer vid lunchen.
- Arrangera gemensamma lekar på rasterna.
- Att lärarna deltar i lekar på rasterna. Rastvärdarna mer aktiva.
- Börja spela sällskapsspel på rasterna.
- Att leka inom klassen med lärarna.
- Arrangera ”vara snäll mot en person” dag.
- Arrangera en gemensam fest.
- Lärarna också får diplom under Nobelfesten.
- Yngre och äldre elever skriver brev till varandra.
- Eleverna skriver ett uppmuntrande brev till lärarna.

7. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2009/2010

Främjande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2009/2010

- Skolan ska bjuda in en person som jobbar inom internationellt biståndsarbete – Lärare Nils Malmström.
- Skolan ska bjuda in en före detta högerextremist – Lärare Nils Malmström.
- Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg.
- Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg.
- Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårtterminen – Lärare Stina Stiberg.

Förebyggande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2009/2010

- Lärarna ska äta lunch med eleverna – Lärare Boel Jeppsson.
- Göra fler matköer vid lunchen – Lärare Boel Jeppsson.
- Rastvärdarna ska delta i lek mer aktivt – Lärare Stina Stiberg.
- Klassföreståndarna ska arrangera fler teamlekar i klassen – Lärare Stina Stiberg och Boel Jeppsson.
- Elevrådet ska arrangera aktiviteter med olika inriktningar för hela skolan, såsom ”fredagsmys” – Rektor Annika Savelind.
- Elevrådet ska arrangera roliga och gemensamma temauppgifter för hela skolan, såsom ”vara snäll mot en person” dag – Rektor Annika Savelind.
- Elevrådet ska inspirera alla elever till att spela sällskapsspel under regniga dagar – Lärare Stina Stiberg
- Skolans elever tillsammans med lärarna ska arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna – Lärare Boel Jeppsson.
- Klass 1-3 och 4-6 ska skriva brev till varandra och till lärarna – Lärare Stina Stiberg och Boel Jeppsson.

Det förebyggande och det åtgärdande arbetet på Segrande Liv Grundskola har fungerat bra läsår 2008/2009 och därför anser skolans personal att vi ska behålla rutinerna i gällande likabehandlingsplan.

Specifikt

All personal på skolan kommer att fortsätta arbetet mot all form av diskriminering och kränkande behandling i och utanför lektionssituationer. Alla pedagoger kommer att fortsätta granska ny skollitteratur och annat undervisningsmaterial för att försäkra sig om att det överrensstämmer med skolans likabehandlingsplan.

8. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2009/2010

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas vid läsårets slut och en ny upprättas årligen. Även elevvårdsteamet gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Varje läsår får eleverna i åk 5-9 besvara en enkät vad gäller individen och värdegrunden.

Resultat av elevenkäten vad gäller individen och värdegrunden

I början av vårterminen 2010 fick eleverna i åk 5-9 besvara en enkät med frågor som handlade om deras egen utveckling och insats inom olika områden. En sammanställning av resultatet i enkäten finns som bilaga nr 1.

Eleverna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 5-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från *"Instämmer helt"* till *"Instämmer inte alls"*. I redovisningen av resultatet har vi även lagt till en kolumn där vi räknat ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna rangordnade påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 5 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

Av resultatet går att utläsa att högst medelvärde fick påståendet *"Jag har utvecklat min förmåga att leva mig in i och förstå andra människors situation"* (4,2). På andra plats kom påståendet *"Jag har utvecklat min respekt för andra människors egenvärde"* (4,1). Två andra påståenden som fick höga medelvärden var *"Jag har utvecklat förmågan att själv bedöma mina resultat"* och *"Jag har gjort framsteg och övervunnit svårigheter"* (4,0).

Lägst medelvärde fick påståendena *"Jag har tagit ett personligt ansvar för min arbetsmiljö"*, *"Jag har utvecklat förmågan att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden"* och *"Jag har utvecklat min vilja att handla med andra människors bästa för ögonen"*. Alla dessa tre påståenden fick medelvärdet 3,4.

Utvärdering av de främjande och förebyggande åtgärderna för läsåret 2009/2010

Här nedan återfinns de åtgärder skolan hade för läsåret 2009/2010. De är markerade med kursiv stil. Utvärderingen följer under respektive punkt med vanlig stil.

Utvärdering av de främjande åtgärderna för läsåret 2009/2010

- *Skolan ska bjuda in en person som jobbar inom internationellt biståndsarbete – Lärare Nils Malmström.*

Har inte skett under läsåret

- *Skolan ska bjuda in en före detta högerextremist – Lärare Nils Malmström.*

Har inte skett under läsåret

- *Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg.*

Två temaveckor med hälsa och livsstil har anordnats under läsåret. Under höstens hälsovecka fick eleverna bl. a. genomgå en kurs i hjärt- och lungräddning och under våren genomfördes bl. a. en triathlon.

- *Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Stina Stiberg.*

Två temadagar har anordnats under läsåret. Bland annat har eleverna fått genomgå teambuilding genom olika övningar.

- *Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårterminen – Lärare Nils Malmström.*

Två temadagar har anordnats där eleverna i små grupper fått ge förslag till åtgärder samt utvärdera vad som skett under läsåret

Utvärdering av de förebyggande åtgärderna för läsåret 2009/2010

- *Lärarna ska äta lunch med eleverna – Lärare Boel Jeppsson.*

Detta har skett under hela läsåret.

- *Göra fler matköer vid lunchen – Lärare Boel Jeppsson.*

Detta har gjorts under läsåret.

- *Rastvärdarna ska delta i lek mer aktivt – Lärare Stina Stiberg.*

Detta har inte skett.

- *Klassföreståndarna ska arrangera fler teamlekar i klassen – Lärare Stina Stiberg och Boel Jeppsson.*

Två av klassföreståndarna har vid några tillfällen arrangerat teamlekar och samarbetsövningar i sina klasser. Det har varit uppskattat av eleverna.

- *Elevrådet ska arrangera aktiviteter med olika inriktningar för hela skolan, såsom "fredagsmys" – Rektor Annika Savelind.*

Elevrådet arrangerade fler och fler gemensamma aktiviteter för hela skolan under läsåret. Eleverna tog fram en logo för elevrådet och lät trycka denna logo på svarta t-shirts. Alla i elevrådet hade en sådan t-shirt.

- *Elevrådet ska arrangera roliga och gemensamma temauppgifter för hela skolan, såsom "vara snäll mot en person" dag – Rektor Annika Savelind.*

Detta har skett.

- *Elevrådet ska inspirera alla elever till att spela sällskapsspel under regniga dagar – Lärare Stina Stiberg*
Elevrådet har arrangerat olika aktiviteter i samband med lunchen på fredagar. Under regniga dagar har elever i viss utsträckning spelat olika kortspel och sällskapsspel.
- *Skolans elever tillsammans med lärarna ska arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna – Lärare Boel Jeppsson.*

Detta har gjorts.

- *Klass 1-3 och 4-6 ska skriva brev till varandra och till lärarna – Lärare Stina Stiberg och Boel Jeppsson.*

Eleverna i klass 1-3 och 4-6 har vid ett par tillfälle under det gångna året skrivit brev till varandra. De har inte skrivit brev till lärarna.

Bilaga 1: Sammanställning av enkät för elever i åk 5-9 vad gäller individen och värdegrunden

Vad anser du om följande påstående?

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Varken eller	Instämmer till stor del inte	Instämmer inte alls	MEDEL VÄRDE
Jag har varit delaktig under klassråden	7	8	8	2		3,8
Jag har fått pröva olika arbetssätt och arbetsformer	2	12	10	1		3,6
Jag har tagit ett personligt ansvar för mina studier	5	13	6	1		3,9
Jag har tagit ett personligt ansvar för min arbetsmiljö	1	11	11	2		3,4
Jag har utökat mina kunskaper om demokratins principer	4	9	11	1		3,6
Jag har utvecklat min förmåga att arbeta i demokratiska former	3	10	10	1		3,6
Jag har utvecklat förmågan att själv bedöma mina beslut	5	15	5			4,0

Hur upplever du att följande områden har fungerat under terminen?

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Verken eller	Instämmer till stor del inte	Instämmer inte alls	MEDEL VÄRDE
Jag har utvecklat förmågan att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter	1	9	14	1		3,4
Jag har utvecklat min respekt för andra människors egenvärde	5	17	3			4,1
Jag har utvecklat min förmåga att leva mig in i och förstå andra människors situation	7	16	1			4,2
Jag har utvecklat min vilja att handla med andra människors bästa för ögonen	2	10	10	3		3,4
Jag har utvecklat min respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv	5	12	8			3,9
Jag har än mer funnit min unika egenart	2	14	8			3,6
Jag har gjort framsteg och övervunnit svårigheter	5	15	5			4,0